

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

10 квітня 2019 року № 530

Про затвердження Порядку організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти

Кабінет Міністрів України ПОСТАНОВЛЯЄ:

Затвердити Порядок організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти, що додається.

Прем'єр-міністр України
В. Гройсман

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 10 квітня 2019 р. № 530

ПОРЯДОК організації діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти

1. Цей Порядок визначає організаційні засади діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти незалежно від підпорядкування та форми власності, крім закладів дошкільної освіти (ясел-садків) компенсуючого типу, будинків дитини, закладів дошкільної освіти (дитячих будинків) інтернатного типу, з метою реалізації права дітей з особливими освітніми потребами дошкільного віку на освіту за місцем проживання, соціальну адаптацію та підготовку до отримання наступного рівня освіти.

2. Порядок зарахування, відрахування та переведення вихованців до державних та комунальних закладів освіти для здобуття дошкільної освіти затверджується МОН.

Порядок зарахування, відрахування та переведення вихованців до приватних і корпоративних закладів освіти для здобуття дошкільної освіти визначається засновником (засновниками).

Для дітей з особливими освітніми потребами додатково подається висновок інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини.

За наявності інвалідності в дитини до заяви додається копія медичного висновку про дитину з інвалідністю віком до 18 років, надана лікарсько-консультативною комісією, або копія посвідчення особи, яка одержує державну соціальну допомогу відповідно до Закону України «Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю», копія індивідуальної програми реабілітації дитини з інвалідністю.

Інклюзивна група утворюється засновником (засновниками) в обов'язковому порядку у разі звернення батьків або інших законних представників дитини з особливими освітніми потребами.

3. Директор закладу дошкільної освіти несе відповідальність за організацію та якість освіти, зокрема інклюзивної.

4. Засновник (засновники) закладу дошкільної освіти за умови утворення інклюзивної групи має забезпечити в установленому законодавством порядку:

приведення території закладу, будівлель та приміщень у відповідність із вимогами державних будівельних норм щодо закладів дошкільної освіти та інклюзивності;

створення відповідної матеріально-технічної та навчально-методичної бази, у тому числі необхідні навчально-методичні і навчально-наочні посібники, навчально-дидактичне та ігрове обладнання;

утримання відповідного штату працівників, зокрема асистента вихователя інклюзивної групи;

облаштування ресурсної кімнати для проведення психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять.

5. Для забезпечення ефективності освітнього процесу в інклюзивних групах кількість дітей з особливими освітніми потребами має становити не більше трьох осіб, зокрема:

одна — три дитини з числа дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, із затримкою психічного розвитку, зниженим зором, слухом, легкими інтелектуальними порушеннями тощо;

не більше двох осіб з числа дітей сліпих, глухих, з тяжкими порушеннями мовлення тощо;

не більше однієї дитини із складними порушеннями розвитку.

6. Для забезпечення індивідуалізації освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами відповідно до висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини, індивідуальної

програми реабілітації дитини з інвалідністю (за наявності) складається індивідуальна програма розвитку за формою згідно з додатком.

Індивідуальна програма розвитку розробляється командою психолого-педагогічного супроводу, до складу якої входять педагогічні працівники (директор закладу дошкільної освіти або вихователь-методист, вихователі, асистент вихователя інклюзивної групи, практичний психолог, соціальний педагог, вчитель-логопед, вчитель-дефектолог (з урахуванням особливих освітніх потреб дитини) та інші), із залученням батьків або інших законних представників дитини.

Працівники інклюзивно-ресурсного центру за запитом закладу дошкільної освіти надають консультації з питань організації інклюзивного навчання, беруть участь у засіданні команди психолого-педагогічного супроводу.

У разі відвідування дитиною з інвалідністю реабілітаційної установи індивідуальна програма розвитку узгоджується з її індивідуальною програмою реабілітації.

Індивідуальна програма розвитку складається на навчальний рік, затверджується директором закладу дошкільної освіти, погоджується батьками або іншими законними представниками дитини та переглядається тричі на рік (у разі потреби частіше) з метою її коригування.

Для дітей з порушеннями інтелектуального розвитку розробляється індивідуальний освітній план (розділ 7 індивідуальної програми розвитку) строком на три місяці з подальшим його продовженням протягом навчального року.

Здобуття дошкільної освіти дітьми з особливими освітніми потребами здійснюється за окремими програмами і методиками, розробленими на основі Базового компонента дошкільної освіти МОН за погодженням з МОЗ.

7. Надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг дітям з особливими освітніми потребами здійснюється відповідно до індивідуальної програми розвитку та висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини.

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги надаються згідно з індивідуальною програмою розвитку відповідними педагогічними працівниками закладу дошкільної освіти, реабілітаційних установ системи охорони здоров'я, соціального захисту, фахівцями інклюзивно-ресурсного центру.

Директор закладу дошкільної освіти або вихователь-методист здійснює контроль за наданням психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг та станом виконання завдань, визначених в індивідуальній програмі розвитку та індивідуальному освітньому плані (у разі наявності).

Залежно від віку дитини, ступеня складності порушень та з урахуванням її індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності передбачається від двох до восьми психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять на тиждень відповідно до висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини.

Години, передбачені для надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг, не враховуються під час визначення гранично допустимого навчального навантаження на дитину з особливими освітніми потребами у закладі дошкільної освіти.

Тривалість психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових занять визначається відповідно до віку дітей та виду діяльності за освітніми лініями.

Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги можуть надаватися як індивідуально, так і в групі наповнюваністю двоє — шестеро дітей з урахуванням однорідності порушень та індивідуальних особливостей.

8. У разі утворення інклюзивної групи вводиться посада асистента вихователя, який забезпечує особистісно орієнтоване спрямування освітнього процесу, бере участь у розробленні та виконанні індивідуальної програми розвитку, адаптує навчальні матеріали з урахуванням особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.

Посада асистента вихователя інклюзивної групи закладу дошкільної освіти вводиться з розрахунку одна штатна одиниця на одну інклюзивну групу.

9. За рекомендаціями інклюзивно-ресурсного центру та письмовою заявою одного з батьків або іншого законного представника дитини заклад дошкільної освіти забезпечує доступ до освітнього процесу асистента дитини з особливими освітніми потребами. Асистент дитини з особливими освітніми потребами проходить медичний огляд відповідно до вимог законодавства.

10. Виховна робота з дітьми з особливими освітніми потребами ґрунтується на загальнолюдських цінностях та спрямована на забезпечення соціалізації, розвиток комунікативних навичок, навичок самостійності та самообслуговування тощо.

11. Фінансування діяльності інклюзивних груп у закладах дошкільної освіти здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів, державної субвенції та інших джерел, не заборонених законодавством, у тому числі з урахуванням потреб дитини, визначених в індивідуальній програмі розвитку.

Додаток
до Порядку

(найменування закладу дошкільної освіти)
Директор _____

ЗАТВЕРДЖЕНО

« _____ » _____ 20__ року

ІНДИВІДУАЛЬНА ПРОГРАМА РОЗВИТКУ
на 20__ / __ навчальний рік

1. Загальні відомості

Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) дитини _____

Дата народження _____

Прізвище, ім'я, по батькові батьків або інших законних представників дитини

Телефон _____

Адреса проживання _____

Дата зарахування до закладу _____

Група _____

2. Відомості про особливості розвитку дитини (стан здоров'я, фізичний і мовленнєвий розвиток, когнітивна, емоційно-вольова сфери, освітня діяльність, наявний рівень знань, здібностей, умінь, навичок, особливі освітні потреби тощо)

Порядковий номер

Дата

Зміст

Джерело інформації

3. Додаткові освітні та соціальні потреби дитини (додаткова підтримка асистентом дитини, супровід соціальним працівником тощо)

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ без дозволу видавця ЗАБОРОНЕНО!

Розповсюдження цього матеріалу в друкованому чи електронному вигляді порушує законодавство України і призводить до адміністративної та кримінальної відповідальності (ст. 52 Закону України «Про авторське право і суміжні права», ст. 176 КК, ст. 512 КпАП) © Цифрове видавництво MCFR

Так (зазначити потреби) _____

Ні

4. Психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги

Найменування заняття	Фахівець, який проводить заняття (прізвище, ім'я по батькові, спеціальність)	Місце проведення заняття	Розклад проведення
---------------------------------	---	---	-------------------------------

5. Освітня програма, рекомендована інклюзивно-ресурсним центром для роботи з дитиною, _____

Освітня програма, якою користується вихователь групи (зазначити назву програми), _____

6. Адаптація та модифікація освітніх програм

Назва адаптації	Так/ ні	Примітка
Пристосування середовища:		
доступність		
освітлення		
рівень шуму		
приміщення для усамітнення (ресурсна кімната, медіатека тощо)		
Психолого-педагогічна адаптація:		
використання візуального розкладу		
збільшення часу на виконання завдань		
збільшення обсягу допомоги (навідне запитання, демонстрація зразка, нагадування)		
руховий режим		
використання заохочень		
використання засобів концентрації уваги		
Адаптація навчального матеріалу:		
картки-підказки, картки-інструкції		
засоби альтернативної комунікації		
Модифікація:		
Скорочення змісту матеріалу		

Зниження вимог до виконання завдань

Інше

Необхідне спеціальне обладнання

Так (зазначити обладнання) _____

Ні

Примітки _____

7. Індивідуальний освітній план дитини¹

Освітня лінія _____

Цілі та завдання	Очікувані результати/ уміння, методи та засоби реалізації мети	Моніторинг та оцінювання досягнень ²				
		1.10	1.11

8. Фахівці, які здійснюють психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами

Прізвище, ім'я, по батькові **Найменування посади/спеціальності** **Підпис**

9. Погодження індивідуальної програми розвитку з батьками/іншими законними представниками дитини

Я, _____,

(прізвище, ім'я, по батькові)

брав участь у розробленні індивідуальної програми розвитку та згоден (згодна) з її змістом.

(підпис батька (матері)/інших законних представників дитини)

Дата _____

10. План консультування батьків/інших законних представників дитини у процесі розроблення/виконання індивідуальної програми розвитку

Дата	Тема консультації	Відповідальні особи
-------------	--------------------------	----------------------------

11. Засідання фахівців, які здійснюють психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами³

Дата _____

Присутні _____

Питання, винесені на розгляд, _____

Висновки, рекомендації _____

12. Психолого-педагогічна характеристика дитини з особливими освітніми потребами за 20__ / __ навчальний рік (інклюзивне навчання у групі)

¹ План складається для дітей з інтелектуальними порушеннями за освітніми лініями строком на три місяці з подальшим його продовженням протягом навчального року:

Особистість дитини,

- Дитина в соціумі
- Мовлення дитини
- Дитина у природному довкіллі
- Дитина у світі культури
- Гра дитини
- Дитина в сенсорно-пізнавальному просторі

Сторінки до розділу 7 «Індивідуальний освітній план дитини» (7А, 7Б ...) розробляються і додаються для кожної освітньої лінії.

² Позначення для оцінювання: «+» — «виконує», «±» — «виконує не систематично» або «виконує з допомогою», «-» — «не виконує».

³ Розділ 11 «Засідання фахівців, які здійснюють психолого-педагогічний супровід дитини з особливими освітніми потребами» доповнюється окремими сторінками (11А, 11Б ...) після проведення чергового засідання.